Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg; A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. si 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séŭ 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu duspulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séŭ 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 287. Braşovŭ, Sâmbătă 31 Decemvrie 1888.

Către onoraţiĭ cetitorĭ!

„*Gazeta Transilvaniei*" intră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţei sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭḑecea a esistenţeĭ sale suntŭ cea mai viuă şi mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Răzimatŭ pe încrederea publiculuĭ românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerinţelorŭ timpului şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sêi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*" a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, érăşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia proprià.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca niciodată până acuma, posiţiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele ei de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*" nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se tacă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până şi în coliba ţĕranului.

Conduşĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ şi cu începerea anului viitorŭ mai multe esenţiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decişĭ a cultiva mai multŭ şi unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ putatŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educaţiunei şi higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine mai desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţului lui — şi astfeliu sciind că sĕ sémte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Duminecă şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ şi ce cetitorŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*", care deşi mai bogată în materialŭ va costa ca şi până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Duminecă* ale „*Gazetei Transilvaniei*", carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţii noştri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazetei Transilvaniei" precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Duminecă, ce se potŭ abona şi separatŭ.

(Anunciulŭ Administraţiunii pe pagina IV.)

Redacţiunea.

Gărgăunii şoviniştilorŭ.

II.

Cestiunea naţionalităţilorŭ, „marea bólă a statului maghiarŭ", a fostŭ obiectulŭ principalŭ alŭ articulilorŭ întregei presse ungurescĭ de încheierea anului. Tóte foile au vorbitŭ despre ea, fiindŭ cuprinse de fiorii temerei şi nesiguranţei în viitorŭ. Consciinţa rea, că s'au comisŭ cele mai grele pĕcate din partea regimului, a şoviniştilorŭ şi agitatorilorŭ ungurĭ în contra naţionalităţilorŭ, nu le-a îngăduitŭ acestora sĕ încheiă liniştiţĭ anulŭ.

Dér ce putere potŭ avé mustrările consciinţei asupra unui regimŭ, asupra unorŭ şovinişti şi agitatorĭ îmbĕtrâniţĭ în pĕcate!

La încheiarea anului 1888, recunoscŭ cu toţii câtŭ de putrede suntŭ stările dinăuntru, ce „rană dureróså" e cestiunea naţionalităţilorŭ, şi cu tóte astea nicĭ prin minte nu-le trece a căuta sĕ vindece rana. Se tângue că esistenţa le este în pericolŭ, aruncândŭ foile oposiţionale vina pe guvernŭ, foile acestuia pe naţionalităţĭ, ér la urma urmelorŭ tóte, şi foile oposiţionale ca şi cele guvernamentale, pretindŭ ca naţionalităţile sĕ'şĭ pună grumadulŭ sub sĕcurea maghiarisării.

Aşa pretinde fóia kossuthistă din Clujiu, precum amŭ arĕtatŭ în numĕrulŭ de erĭ, aşa pretinde şi reptila din Clujiu „Kolozsvár."

Fóia bugetară a găsitŭ cu cale sĕ'şĭ facă curagiu ḑicêndŭ că, deşi e departe încă timpulŭ dela care póte aştepta vindecarea bólei, totuşĭ „marele" puterĭ spirituale şi morale" ale şoviniştilorŭ vorŭ învinge asupra naţionalităţilorŭ.

Desfidem pe oricine a ne arĕta carĭ sunt acele „puterĭ spirituale şi morale", căcĭ noi nu le putemŭ da de urmă. Nu ne-au doveditŭ şoviniştii ungurĭ până acum decâtŭ marĭ slăbiciunĭ spirituale şi morale, amŭ puté ḑice, unŭ îngrozitorŭ golŭ spiritualŭ şi moralŭ.

Fi-vorŭ óre insultele şi calumniile foilorŭ uugurescĭ orĭ persecuţiunile şi nedreptăţirile regimului în contra naţionalităţilorŭ dovedĭ de „marĭ puterĭ spirituale şi morale"? Fi-va óre batjocurirea libertăţii cuvêntului şi a pressei din partea regimului şi a şoviniştilorŭ ungurĭ, răpirea copiilorŭ slovacĭ, uneltirile în contra averilorŭ grăniţărascĭ, şi în generalŭ împedecarea cu forţa a desvoltării culturale şi naţionale a popórelor nemaghiare, dovedĭ de „marĭ puterĭ spirituale şi morale?"

Nu prin asemenea acte se câştigă „tĕrêmŭ creştinismului", nicĭ se construesce „fortăréţă viă a civilisaţiunei europene"; nu prin asemenea acte se împarte „libertatea şi egalitatea" nicĭ se încheiă „frăţia" între popóre. Acésta trebuia sĕ-o aibă în vedere reptila din Clujiu, când a avutŭ cutezanţa sĕ vorbéscă de „tĕrêmŭ creştinescŭ", de „fortăréţă a civilisaţiunei europene", de „libertate, egalitate şi frăţietate", pentru ca în urmă totŭ ea sĕ glorifice idea de maghiarisare. Ce nu e 'n stare sĕ sufere răbduria hârtiă!

Şi în adevĕrŭ răbduriă este, când póte suporta neadevĕrurile cele mai grosolane. Vorbindŭ anume reptila despre Românĭ, ḑice că „conducĕtorii acestora n'au nisuitŭ sĕ'i convingă, adecă pe şoviniştii şi pe agitatorii ungurĭ, despre adevĕrulŭ violărilorŭ îndreptate contra Românilorŭ şi despre justele lorŭ pretenţiunĭ, nicĭ nu s'au silitŭ ca legislaţiunea maghiară sĕ-le dea *ceva* din aceea ce dorescŭ, n'au datŭ lămurirĭ, ci numai au agitatŭ, n'au cerutŭ nimic ci numai au acusatŭ."

Ei bine, e cu putinţă ca o fóiă de publicitate sĕ fiă până'ntr'atâta certată cu adevĕrulŭ şi cu dreptatea? Nu suntŭ pline ḑiarele nóstre naţionale, ca şi ale tuturorŭ naţionalităţilorŭ, de nenumĕratele acte de nedreptăţire şi de violenţă din partea regimului şi a organelorŭ lui? Nu suntŭ pline de înjuràturile surugescĭ ale foilorŭ ungurescĭ la adresa Românilorŭ ca şi a celorlalte naţionalităţĭ? Nu cunósce reptila legile şi ordonanţele de maghiarisare şi pornirile kulturegyletiste? Suntŭ óre tóte acestea născocirĭ naţionaliste, în scopŭ de a acusa numai şi a agita?

Dér reptila are şi „inimă bună." Ne „compătimesce" că n'amŭ cerutŭ dietei ungurescĭ sĕ ne dea şi nouĕ *ceva* din 'ceea ce dorimŭ. Nesocotita reptilă consideră pe Românĭ ca pe nisce veneticĭ, ca pe Jidovii lorŭ!

Nu, Românii nu vorŭ cerşĭ nimurui, numai lui Dumneḑeu! Nu cerşesce poporulŭ băstinaşŭ alŭ Ardealului, Bănatului şi Ţĕrei ungurescĭ, elŭ *pretinde* sĕ i-se respecte drepturile sale, limba şi naţionalitatea sa.

Pretensiunile nóstre suntŭ cuprinse în programulŭ nostru naţionalŭ. Din drepturile nóstre nu vomŭ ceda nicĭ câtŭ e negru sub unghiă. Asta o repetămŭ şi de astă dată, ca sĕ le iasă odată şoviniştilorŭ gărgăunii din capŭ, că vorŭ puté intra nu în miia a doua, dér nicĭ în a douĕḑecea măcar „uniţĭ deplinŭ în privinţa naţională", adecă cu naţionalităţile maghiarisate.

Noi intrămŭ în noulŭ anŭ cu deplină convingere, că tóte uneltirile de maghiarisare se vorŭ stă-

rîma de stânca vieţii românescĭ. Poporulŭ românŭ sĕ mérgă înainte cu credinţa 'n Dumnedeu şi 'n puterile sale.

Dreptatea a eşitŭ totdéuna învingĕtóre şi învingĕtóre va eşi şi dreptatea Românului, căcĭ proverbulŭ românŭ dice: apa trece, petrile rĕmânŭ!

Ca apa vorŭ trece şi uneltirile duşmanilorŭ, ér Românulŭ va rĕmâné Românŭ neaoşŭ şi verde.

Dea ceriulŭ, ca anulŭ nou sĕ reverse peste întregŭ poporulŭ românŭ nou şi îndoitŭ curagiu în lupta pentru recâştigarea egalei sale îndreptăţirĭ!

Succesele Boulangiştilorŭ.

In dilele acestea s'au făcutŭ douĕ alegerĭ suplimentare pentru camera deputaţilorŭ din Parisŭ. Amêndouĕ alegerile au fostŭ nefavorabile republicanilorŭ. In Charente-inférieure a fostŭ alesŭ boulangistulŭ Duport în contra republicanului Lemercier. In Somme, care departamentŭ e representatŭ de ministrulŭ Goblet a fostŭ alesŭ generalulŭ boulangistŭ Montandon în contra republicanului Cauvin.

Republicanii îngrijaţĭ de succesele boulangistilorŭ au ţinutŭ unŭ congresŭ, la care au fostŭ representate tóte grupurile republicane. Scopulŭ congresului a fostŭ numirea unui candidatŭ în contra generalului Boulanger pentru alegerea de deputatŭ ce se va face la 27 Ianuarie n. în Parisŭ. In congresŭ s'a accentuatŭ necesitatea unei alianţe ofensive în contra cesarismului. S'a alesŭ candidatŭ Jaques, preşedintele consiliului generalŭ. Inaintea localului adunării se grămădise multă lume. Când au eşitŭ republicanii, au rĕsunatŭ printr'o parte strigătele: Trăiască Boulanger! Josŭ hoţii! ér din altă parte: Josŭ dictatorulŭ! Trăiască republica!

Luptele Germanilorŭ în Samoa.

O telegramă din Berlinŭ ne comunicase, că Germanii au suferitŭ perderĭ în Samoa. Amŭ împărtăşitŭ la timpulŭ sĕu despre revolta ce a isbucnitŭ acolo în contra regelui, care e susţinutŭ de Germanĭ, şi amŭ arătatŭ, că regele e în periculŭ a-şĭ perde tronulŭ.

Cele mai nouĕ scirĭ oficiale din Apia ne spunŭ, că insurgenţii [illegible] au distrusŭ proprietăţĭ germane şi au insultatŭ soldaţĭ de marină germanĭ. Din causa acésta şi pentru a ocroti pe regele în contra concurentului seu, corpulŭ de debarcare alŭ corăbiilorŭ germane de rĕsboiu „Olga“, „Adler“ şi „Eber“ a fostŭ trimisŭ sĕ însoţéscă pe consululŭ germanŭ pe câmpulŭ de rĕsboiu alŭ indigenilorŭ, unde consululŭ voia sĕ încépă tractărĭ pentru desarmare. Pe drumŭ către colonia Vailele, corpulŭ de debarcare germanŭ fù surprinsŭ şi atacatŭ de insurgenţĭ sub conducerea americanului Klein. Deşi insurgenţii au fostŭ respinşĭ şi câteva sate de pe ţĕrm distruse, totuşĭ Germanii au fostŭ siliţĭ sĕ se retragă érăşĭ pe corăbii, după ce au avutŭ 1 sublocotenentŭ şi 15 ómenĭ morţĭ, 2 sublocotenenţĭ şi 36 ómenĭ răniţĭ.

SCIRILE DILEI.

Foile şoviniste ungurescĭ suntŭ fórte consternate şi nicĭdecum nu se potŭ reculege din marea spaimă de germanisare în care i-a băgatŭ ordinaţiunea ministrului privitóre la propunerea mai strictă a limbei germane în scólele medii şi în cele reale. Pe noulŭ ministru nicĭ nu-lŭ mai numescŭ altmintrelea, decâtŭ: „ministrulŭ germanisătorŭ,“ ér „Erdelyi Hirado“ găsesce a fi posibilŭ, ca diarulŭ germanŭ „Neue fr. Presse,“ care acum se cetesce în Ungaria în 14 mii de esemplare, în urma ordinaţiunei de mai susŭ sĕ-şĭ duplice numĕrulŭ abonaţilorŭ sĕi în Ungaria.

*
* *

Comitetulŭ parochialŭ alŭ bisericei Sf. Nicolae din Scheiu (Braşovŭ) a alesŭ o comisiune, care sĕ cerceteze documentele vechĭ, cărţile manuscrise şi cărţile tipărite, ce se află în archiva bisericei şi care au fostŭ aranjate şi studiate de Dr. V. Glodarŭ până la anulŭ 1837. Pentru luarea în primire a documentelorŭ precum şi pentru terminarea lucrărei, eventualŭ pentru publicarea cuprinsului s'a alesŭ în şedinţa din 29 Decemvre a. c. o comisiune în persónele părintelui V. Voina şi a profesorilorŭ A. Bârseanŭ şi I. C. Panţu.

*
* *

Ministeriulŭ de honvedĭ a numitŭ preşedinţĭ civilĭ ai *comisiunilorŭ mixte de superarbitrare* pe 1889: *în Braşovŭ* pe comitele supremŭ contele Andrei Bethlen; *în Alba-Iulia* pe Mihaiu Elekes din Şardŭ; *în Cluşiu* pe comitele supremŭ contele Acaţiu Beldy; *în Sibiiu* pe fostulŭ vice-comite Augustŭ Sennor. Comisiunile acestea se întrunescŭ la 5 Ianuarie; 4 Februarie; 4 Martie; 12 şi 13 Aprilie; 6 şi 7 Maiu; 6 şi 7 Iunie; 6 Iulie; 3 Augustŭ; 23 Septemvre; 7, 8 şi 21 Octomvre; 8 şi 9 Noemvre şi 5 Decemvre.

*
* *

Oraşulŭ *Abrudŭ* a luatŭ hotărîrea sĕ edifice o casarmă militară; spesele de edificare suntŭ preliminate cu 201.600 fl. Concursulŭ cu oferte se va ţiné în 17 Februarie n. în biroulŭ vice-comitelui din Aiudŭ.

*
* *

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune ar face bine décă lĭ-ar spune slujbaşilorŭ dela calea ferată însărcinaţĭ cu îngrijirea pachetelorŭ ca sĕ mănânce din punga lorŭ, când lĭ-e fóme, ér nu din pachetele cu mâncare ce se trimitŭ bieţilorŭ şcolarĭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ. Astfeliu ni-se spune, că nu sciu ce flămêndŭ şĭ-a înfiptŭ dinţii în pachetulŭ cu de-ale mâncării ce s'a espedatŭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Crăciunului la gara din Lipova pentru unŭ studentŭ dela şcólele de aicĭ. Când studentulŭ ridică pachetulŭ la gara din Braşovŭ şi se întórse cu elŭ acasă, la desfacere află, că mai jumĕtate din cele trimise de acasă lipseau.

*
* *

Poliţia din Budapesta a arestatŭ pe Antonie *Schneider*, servitorŭ la oficiulŭ poştalŭ din cerculŭ I. în Budapesta, care a defraudatŭ 3135 fl. banĭ, care s'au trimisŭ pe poştă şi s'au — perdutŭ.

A începutŭ bine anulŭ.

*
* *

„Monitorulŭ Oficialŭ“ din Bucurescĭ publică decretulŭ prin care se deschide ministeriului de finanţe unŭ creditŭ de 26,000,000 pentru plata imediată, séu celŭ multŭ în termenŭ de 6 lunĭ a biletelorŭ ipotecare, care vorŭ fi retrase din circulaţiă.

*
* *

„Epoca“ află, că se proiectéză *căsătoria principelui Ferdinandŭ* de Hohenzollern, moştenitorulŭ Tronului românŭ, cu o principesă aparţinêndŭ uneia din familiile domnitóre din Europa. Căsătoria se va face probabilŭ în luna lui Iunie, însĕ nu la Bucurescĭ, deórece palatul de acolo n'ar fi suficientŭ pentru a primi tóte capetele încoronate, care vorŭ trebui sĕ fiă faţă la acéstă căsătoriă. Indată după nuntă pĕrechea regală va merge în România.

*
* *

„Valetulŭ“ este titlulŭ unei foi ce a apărutŭ în *Brăila* şi care promite a da pe faţă pe *jucătorii de cărţĭ* carĭ şĭ-au făcutŭ o meserie din jocurile la norocŭ.

*
* *

Atragemŭ atenţiunea publicului românŭ asupra unorŭ *frumóse cărţĭ de corespondenţă*, ce le-a pusŭ în vêndare reuniunea de înfrumseţare a Braşovului. Cărţile suntŭ fórte potrivite pentru felicitărĭ de anulŭ nou, avêndŭ textulŭ în limbile: română, germană şi maghiară. O carte costă 3 cr. şi se află de vêndare în librăriile: Ciurcu, Zeidner, Albrecht et Zillich.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Valea-Bârgăului, Decemvre 1888.

(Fine).

2. Causa patronatului din Rodna.

In sensulŭ contractului încheiatŭ cu erariulŭ în 12 Martie 1872, pretinde erariulŭ, ca pe basa patronatului acolo stipulatŭ, fondurile sĕ solvéscă pentru biserica şi scóla rom. c. t. din Rodna spesele de susţinere a acelora, carĭ până acum pe anŭ au variatŭ între suma de 1300 şi 1890 fl. v. a.

In acéstă causă ni-s'a propusŭ din partea comisiunei, ca noi sĕ cedămŭ terenulŭ montanŭ în acea estensiune, în care se află astădĭ cuprinsŭ de deregĕtoria montană, şi după cum îlŭ posede acum, în proprietatea erariului montanŭ, şi pentru acela în recompensă erariulŭ abdice dela orĭ ce pretensiune pe basa titulei patronatului.

Sciindŭ noi, că cele 4 comune (Năsĕudŭ, Feldru, Sângeorgiu şi Rodna, apoi fondurile cu muntele Crăciunelŭ) de şi pe basa contractului din 12 Martie 1872 suntŭ proprietarii acelui terenŭ, totuşĭ nu tragŭ nicĭ unŭ folosŭ din elŭ, ba încă spre a-şĭ susţiné dreptulŭ de proprietate la elŭ, plătescŭ chiar şi darea şi echivalentulŭ pentru elŭ: în sperare că în afacerea cea mai importantă pentru comune vom puté câştiga mai multŭ apoi pe lângă condiţiunea, ca comunelorŭ sĕ li se lase locŭ suficientŭ de trecere şi umblare la munţii lorŭ, precum şi spre muntele golŭ asemenea sĕ li-se lase pădure suficientă pentru ocrotirea vitelorŭ, când vorŭ veni tempestăţĭ, precum şi pentru economia de vite şi focăritŭ; în sperare, că numitele patru comune pe lângă o altă recompensă din partea celorlalte comune, se vorŭ învoi la acésta şi nu vorŭ pune piedecă împăciuirei, ne-am fostŭ datŭ învoirea la susŭ amintita pretensiune, am făcutŭ şi acésta jertfă.

3. Dreptulŭ erariului de a folosi edificiele din mai multe comune, în specie din Năsĕudŭ spre scopurĭ administrative.

Acestŭ dreptŭ şi l'a fostŭ susţinutŭ erariulŭ în contractulŭ ddto. 12 Martie 1872, fără însĕ sĕ se fi fostŭ determinatŭ mai deaprópe cum că carĭ scopurĭ administrative se pricepŭ aci, aşa, încâtŭ erariulŭ a începutŭ a folosi numitele edificii nu numai de cancelarii pentru deregătoriile administrative şi ju-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Mama supĕrată.

(Alegoriă.)

— De ce plângĭ Mamă? Mamă de ce plângĭ?

Cu aceste cuvinte duióse-se adresă unŭ băieţandru binefăcutŭ, care tocmai intrase în casă, către mamă-sa, carea sta după mésă cu fruntea rădimată pe mâna dréptă şi plângea.

Elŭ era voiosŭ în nevinovăţia sa, căcĭ venise de-afară cu unŭ aerŭ de veseliă pe faţă, dér când vĕdŭ acolo pe mamă-sa aşa întristată, i-se schimbă voia şi se supără îndată şi elŭ.

Ea, era cu multŭ mai preocupată de durerea, ce o cuprinsese, decâtŭ ca sĕ'i audă vocea lui, necum sĕ'i védă tristeţa ce i-se ivise pe faţă, nu băgă de sémă că e de faţă, căcĭ atuncĭ ea de sigurŭ şĭ-ar fi ştersŭ numai decâtŭ lacrimile din ochĭ, ca sĕ nu supere prin plânsulŭ sĕu şi pe băiatŭ. Aşa însĕ ea continuă plânsulŭ jalnicŭ.

Copilulŭ vĕdêndŭ, că ea nu'lŭ vede, se apropiă încetŭ de dênsa, o prinse de mână, o mişcă uşorŭ si'i dise cu duioşiă:

— Mamă, dragă mamă, spune 'mĭ de ce plângĭ? Nu plânge mamă, că adĭ e anulŭ nou ş'apoi cine plânge adĭ se dice, că plânge anulŭ întregŭ.

Ea, cum se deştéptă, îşĭ sterge lacrimele, prinde mâna copilului în a sa, o strînge cu iubire, se plécă apoi cu dragŭ spre elŭ şi'i sărută cu focŭ ochii şi fruntea.

Simţindŭ copilulŭ sărutarea înfocată a mamei, faţa i-se înseninéză, îşĭ svêntă lacrimile, ce i-se iviseră şi lui pentru durerea mamei sale, se trase la sînulŭ ei caldŭ şi'i vorbi érăşĭ:

— Spune'mĭ şi mie, scumpă mamă, de ce ai plânsŭ?

„Ecă, numai aşa am lăcrimatŭ şi eu, dér n'am plânsŭ, aşa-i vine omului câte-odată.“

— Ba nu, trebue, că ai ceva de ce plângĭ, până acuma eu nu te-am vĕdutŭ nicĭ-odată aşa de supĕrată; ai plânsŭ, numai mie nu vrei sĕ'mĭ spui.

„Sĕ'ţĭ spunŭ şi ţie? Ţ'aşŭ spune, dér mĕ temŭ, că te vei mâhni!“

— N'ai frică mamă. Voi suferi cu răbdare, décă acésta e voia D-tale.

„'Ţĭ voi spune, dér sĕ nu uiţĭ, că mi-te-ai legatŭ, că nu vei plânge; îţĭ voi spune tóte numai ca sĕ înveţĭ şi tu ceva ca sĕ'ţĭ aducĭ când-va în viéţă aminte de cuvintele mele.

„Tatălŭ meu mĭ'a datŭ o moşiă frumósă, frumósă, cum nu sciu unde i-ai puté în lume afla seménŭ, moşia e acésta, pe care ne aflămŭ şi noi astădĭ, câtă o vedĭ giurŭ în pregiurŭ în zare. Nu'ţĭ voiu mai spune cum eu lăsată singură de capulŭ meu, părăsită de toţĭ, a trebuitŭ sĕ lasŭ o parte din ea străinului aceluia, pe care 'lŭ vedĭ, că şéde lângă noi; nu 'ţĭ voiu spune acésta ca sĕ nu-'mĭ reamintescŭ trecutulŭ, căcĭ atuncĭ ar trebui sĕ plângĭ de nĕcazŭ şi de durere şi tu, deşi nu te-ai legatŭ, că vei asculta tóte în tăcere, n'ai puté rĕmâné nemişcatŭ la lacrimele mele şi-ai plânge şi tu; nu 'ţĭ voiu spune câtŭ am avutŭ eu de-a suferi dela elŭ, până ce m'a înşelatŭ de partea aceea de moşiă, carea o are astădĭ elŭ. Nu'ţĭ voi spune acestea, ci 'ţĭ voiu spune altŭ ceva, ce ne atinge încă mai de aprópe, ca sĕ iai învĕţătură şi sĕ sci cum sĕ te porţĭ pentru viitorŭ şi sĕ n'o păţescĭ şi tu aşa ca mine, orĭ încă şi mai rĕu; 'ţĭ voiu spune despre necredinţa frate-tĕu faţă cu mine, despre care tu póte abia 'ţĭ aducĭ ceva aminte şi l'ai uitatŭ mai de totŭ, ca şi când n'ar fi în voi totŭ unŭ sânge:

„Când m'am aşedatŭ eu aicĭ pe moşia asta, fratele tĕu te avea fórte dragŭ, te gugulia, te învĕţa, şi 'ţĭ spunea multe bune şi frumóse ca sĕ te deşteptĭ şi sĕ scii cum sĕ trăescĭ în lume. Pe mine mĕ mângăia acésta fórte multŭ şi credeamŭ, că 'mĭ veţĭ fi spre bucuriă în viéţă. dér rĕu m'am înşelatŭ! Câtŭ ce a venitŭ străinulŭ acesta de lângă noi aicĭ a începutŭ a se înavuţi, a-şĭ totŭ mări câmpurile şi a se înbuiba, cu mintea lui firétică şi fluşturată, a amăgitŭ mai întêiu pe frate-tĕu cu binele, ér după ce a simţitŭ, că şi-l'a câştigatŭ i-a disŭ fără nicĭ o ruşinare verde în faţă: „Vecine, tu eştĭ copilŭ cuminte şi învĕţatŭ a trăi bine şi fără grijĭ, lapădă-te de mamă-ta şi de frate-tĕu, şi lasă-i sĕ se nĕcăjéscă ei cum vorŭ puté, vei fi una cu mine, te voiu privi ca pe sângele meu şi vei fi îndestulitŭ în tótă viéţa ta.“ Şi elŭ, o! elŭ ce a făcutŭ? Uşoraticŭ şi îmbătatŭ de gândulŭ de a duce o viéţă fără osîtenele, îndată s'a învoitŭ. S'a învoitŭ, că elŭ nu era dedatŭ cu nĕcazulŭ şi cu suferinţa. Lui îi plăcea sĕ le aibă tóte de-a gata. Şi acum, décă a vĕdutŭ, că pe lângă mine nu-i va merge de-o-cam-dată aşa bine si că va trebui sĕ aibă multe frecărĭ, alergărĭ şi neînţelegerĭ cu străinulŭ ăsta, pentru ca sĕ nu fie aşa lacomŭ, sĕ se mai contenéscă şi sĕ nu ne iee şi ce e numai alŭ nostru, i-s'a părutŭ — sĕrmane copile nemulţămitorŭ! — că-i va fi mai bine sĕ se îngrijéscă numai de sine şi nu şi de noi. Aşa e omulŭ, care nu e deprinsŭ şi la bine şi la rĕu: totŭ numai la ce e învĕţatŭ trage, că e înbĕtrânitŭ în pĕcatŭ şi nu se póte uşorŭ despărţi de elŭ.

„Eu vedeamŭ, că acésta îi sta lui în minte, dér n'aveamŭ ce face? Adĭ îlŭ vedeamŭ, că mai multŭ petrecea la străinĭ şi când venia acasă era mai gânditorŭ şi mai supĕratŭ decâtŭ de altă-dată; mâne totŭ pe aceeaşĭ urmă, aşa, că din ce în

decătorescĭ, ci și pentru carcere de statŭ, pentru poștă, pentru vigilĭ financialĭ etc.

In decursulŭ pertractărilorŭ de împăciuire a pretinsŭ erariulŭ sĕ i-se dea ca proprietate edificiulŭ, unde astădĭ este judecătoria din Năsĕudŭ, precum și edificiulŭ din Rodna, unde este scóla de statŭ, și în acelŭ casŭ abdice dela dreptulŭ de folosință față cu tóte celelalte edificii.

In sperare, că comuna opidană Rodna, pe lângă óre care recompensă din partea celorlalte comune, în interesulŭ încheiărei unei împăciurĭ, se va învoi la pretensiunea de susŭ, după ce s'a obiecționatŭ, că edificiulŭ din Rodna nu se ține de edificiele cuprinse în contractulŭ din 12 Martie 1872, după ce li-s'a împutatŭ procederea cu acelŭ edificiu, că s'au luatŭ dela comuna confesională gr. cat. fără judecată, fără sentință arbitrariter pe cale administrativă, și cumcă astădĭ erariulŭ ține fără motivŭ și fără de a plăti chiria la comuna politică Rodna ca proprietarŭ actualŭ a acelui edificiu, ne-am fostŭ datŭ învoirea și la acésta pretensiune, numai ca să nu se dică despre noi, că suntemŭ renitențĭ și nu voimŭ a ne împăciui.

4. Răfuială finală reciprocă cu fondurile din Năsĕudŭ.

Acéstă afacere privesce numai pe fondurĭ, și nu pe comune, de aceea întrelăsămŭ o descriere mai deaprópe a ei aci în raportulŭ da față.

5. Causa cu statutele pentru administrarea averei fondurilorŭ din Năsĕudŭ.

D-vóstră sciţĭ bine, că comitetulŭ fondurilorŭ de repețite orĭ a înaintatŭ la locurile mai înalte statute de administrare a averei fondurilorŭ spre aprobare, și acestea compuse pe basa espreselorŭ principii din literele fundaționale sancționate de Maiestatea Sa Monarchulŭ, după carĭ numaĭ familia lorŭ fostă grănițeră și descendenților acelora li se compete tragerea folóselorŭ din fondurĭ.

Vĕ vețĭ aduce aminte și de aceea că Inaltulŭ ministerŭ r. m. de cultŭ și instrucțiune publică prin emisulŭ dd. 10 Augustŭ 1886 Nr. 31507, cu ignorarea acestorŭ principii a ordonatŭ compunerea altorŭ statute, pre basa cărora toţĭ locuitorii de pe teritoriulŭ sustatului confiniu militarŭ așeḑațĭ aci după desfacerea granițeĭ, fiă aceia veniţĭ din Rusia, Galiția séu orĭ de unde, sĕ fiă la participarea din averile și venitele fondurilorŭ asemenea îndreptățiţĭ cu foștii grănițerĭ.

Comitetulŭ fondurilorŭ față de acestŭ emisŭ ministerialŭ a fostŭ așternutŭ o representațiune la Inaltulŭ regimŭ, resp. la Ministeriu r. m. de cultŭ și instrucțiune publică; asemenea și subscrișii causa acésta au tractat'o ca cea dintâiu în memorandulŭ așternutŭ la tronŭ.

Cu ocasiunea pertractărilorŭ de împăciuire ținute acuma în Budapesta am pretinsŭ, ca Inaltulŭ ministerŭ de cultŭ și instrucțiune publică sĕ priméscă statutulŭ compusŭ și primitŭ de comitetulŭ fondurilorŭ pe basa principielorŭ din literele fundaționale, séu celŭ puținŭ, — pre lângă susținerea acelorŭ principie sĕ se ia acum în pertractare, și décă s'ar afla în elŭ defecte sĕ se coregă.

La acéstă pretensiune a nóstră ni s'a rĕspunsŭ, cumcă statutele respective pe basa unui conclusŭ a consiliului ministerialŭ suntŭ deja alcătuite după principiele evidente în susŭ amintitulŭ emisŭ ministerialŭ, acelea nu se vorŭ schimba, și acéstă cestiune, nefiindŭ obiectŭ cuprinsŭ în contractulŭ din 12 Martie 1872, acum nicĭ nu se póte lua la desbatere în comisiune; — la repețitele întețirĭ a nóstre ca și acestŭ obiectŭ sĕ se ia în pertractare, și sĕ se resolve spre îndestulirea poporațiunei foste grănițere, ni s'a rĕspunsŭ, că décă persistămŭ pe acésta, se vorŭ sista ulteriórele pertractărĭ de împăciuire. —

6. Causa procesului cu familia Br. Kemény pentru mai mulțĭ munțĭ și pentru desdaunarea usufructului dela acei munțĭ.

Din rapórtele nóstre făcute verbalŭ la adunarea representanților comunelorŭ în urmă ținută vĕ este cunoscutŭ, că acestŭ procesŭ este încheiatŭ și așternutŭ Tribunalului regiu din Bistrița spre decidere. O descriere mai deaprópe a procesului ar pretinde scrierea și tipărirea de volume și tomurĭ întregĭ, decĭ esplicarea și desfășurárea lui în acestŭ micŭ raportŭ nu se póte face.

D-vóstră sciţĭ și aceea totŭ dela numita adunare, că după așternerea procesului amŭ fostŭ solicitaţĭ spre a întra în pertractărĭ de împăciuire și în acéstă afacere.

Amŭ întratŭ și amŭ pertractatŭ causa, încercândŭ împăciuirea.

S'ai făcutŭ mai întâi pretensiunea, ca desdaunare pentru munțĭ și usufructŭ, după estensiunea teritoriului pretinsŭ, câte 20 fl v. a. de jugĕrŭ, care sumă ar face la olaltă 545.000 și vre-o câteva sute fl. v. a.

Noi din capulŭ loculuĭ amŭ premisŭ, cumcă nu recunóscemŭ, că familia Br. Kemény ar fi îndreptățită a pretinde dela comunele foste grănicere, séu dela unele din ele sub orĭ și ce titulă de dereptŭ vreunŭ crucerŭ, și cumcă unŭ forŭ judecătorescŭ imparțialŭ nicĭ-odată nu-i póte adjudeca pretensiunea validitată în procesŭ.

Prelângă tóte acestea, față cu vitregimea timpului actuale, pentruca comunele foste grănicere sĕ se sciă odată mântuite de orĭ și ce grijĭ, sĕ sciă, că ce au este proprietatea lorŭ nepretinsă de nime, si pentru-ca sĕ fie în pace cu tótă lumea, suntŭ gata a se obliga la óre care desdaunarea, decĭ au oferitŭ ca atare mai ântâiu suma de 100.000 fl. v. a.

După multe petractărĭ, dispute în tóte drepturile, — acărora înșirare nu este loculŭ aci, — am oferitŭ suma de 150.000 fl. v. a. éră din partea contrară s'au scoboritŭ la suma de 360.000 fl. v. a.

Nevoindŭ noi a ne sui mai susŭ dela suma în urmă oferită, și nefiindŭ prospecte, că cu acea se va puté face împăciuirea, amŭ cerutŭ acuma înșine, sistarea ulteriórelorŭ pertractărĭ de împăciuire ce apoi a și urmatŭ Ne luămŭ voiă a vĕ face cunoscute și motivele pentru carĭ amŭ cerutŭ sistarea pertractărilorŭ și nu amŭ voitŭ a face unŭ ofertŭ mai mare, și anume:

a) Repețimŭ ce amŭ amintitŭ mai susŭ, că avemŭ firma convingere juridică, că orĭ ce pretensiune a familiei Br. Kemény este nebasată în lege, și apoi numai pentru de a împlini voia locurilorŭ mai înalte, este cu multŭ prea mare suma oferită cu 150.000 fl. v. a.

b) Regimulŭ ne-a denegatŭ și ne denégă împlinirea justei nóstre cererĭ, de a se compune statutele pentru administrarea averei fondurilorŭ pe basa principielorŭ statorite de fundatorĭ, din contră întru recompensă pentru grelele servicii militare prestate tronului și patriei în decursŭ mai de unŭ seculŭ fără motiv se ia acum înbucătura din gura familielorŭ foste grănicere, — a acestei poporațiunĭ pacînice, — și se dă la tóte veniturile din lume.

c) Pentru suma ce ar fi fostŭ a se plăti era proiectată contragerea unui împrumutŭ, pe care sĕ-lŭ plătéscă comunele în rate cu amortisare. Décă amŭ fi obligatŭ noi pe comune la solvirea sumei pretinse cu 360.000 fl. v. a., atuncĭ computândŭ și interesele etc., comunele trebueu sĕ plătéscă peste o jumĕtate de milion florinĭ v. a., o sumă oribilă ca acésta putea aduce poporațiunea din cele 44 comune foste grănicere la sapă de lemnŭ, așa câtŭ la cea mai mare parte a locuitorilorŭ nu le rĕmânea alta, decâtŭ sĕ-șĭ ia straița în spate și sĕ emigreze în Dobrogea.

Tóte acestea și alte motive s'au adusŭ înainte în decursulŭ pertractărilorŭ, și cugetamŭ, că au fostŭ suficiente pentru întreruperea ulteriórelorŭ pertractărĭ.

Venitoriulŭ ne va arĕta, ce va sĕ se mai întêmple, noi și de aci încolo ne vomŭ împlini după convingere și cu sinceritate datorințele nóstre de plenipotențiațĭ a Domnielorŭ vóstre.

Binevoiţĭ, — acestŭ raportŭ, — a-lŭ lua spre notiță oficiósă, spre sciință și a-lŭ face cunoscutŭ în óre care ședință întregei representante comunale.

Bistrița, în 1 Noemvre 1888.

Dănilă Lica, adv. **Gavrilŭ Manu,** adv.

După cum din Raportŭ se póte vede, împuterniciții noștri apĕrătorĭ, d-nii adv. Lica și Manu, au fostŭ în 2 restimpurĭ la Pesta, la solicitarea organelorŭ guvernului, pentru de-a face împăciuire în nĕcasurile nóstre.

Oblăduirea tiszaistă adecă, ca sĕ se pótă desvinovăţi înaintea lumei marĭ de nedreptatea strigătóre la cerŭ, ce tinde a ni-se face, cu șiretenia au cercatŭ prin plenipotențiații noștri de a ne f..e ca singurĭ noi sĕ ne subscriemŭ sentința de mórte sub pretextŭ de împăciuire. Căcĭ ce alta decâtŭ mórte și ruină materială ar fi fostŭ pentru noi pacea, ce guvernulŭ cere dela împuterniciții noștri ca sĕ subscrie.

Nu-i vorbă, aceea ce în consimțĕmêntulŭ nostru nu a dobênditŭ, nu se va lăsa de-a o câștiga pe altă cale. Dér celŭ puținŭ nu se va puté dice despre noi, că ceea ce moșii și părinții noștri cu marĭ jertfe în sânge și avere au rĕscumpĕratŭ și cu multă abnegațiune de sine au adunatŭ și păstratŭ, noi în mod lașŭ și nedemnŭ de dênșii am cedatŭ streinilorŭ, carĭ cércă a ne înghiţi.

Fórte corectŭ și demnŭ de tótă lauda a fostŭ dér pasulŭ împuterniciţilorŭ noștri, când în urmarea motivelorŭ indicate în raportŭ au întreruptŭ ulteriórele pertractărĭ de împăciuire.

— **bărgăuanulŭ.** —

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 11 Ianuarie. Clubulŭ partidului n'a pututŭ termina nicĭ până erĭ desbaterea asupra legii militare, ci o va continua și adĭ.

In camera deputaţilorŭ desfășură ministrulŭ de honvedĭ Fejervary motivele în privința proiectului.

Ministrulŭ Csaky apĕră într'o strălucită improvisare ordinațiunea privitóre la limba germană.

Berlinŭ, 11 Ianuarie. Cancelarulŭ Bismark a sositŭ aci. Elŭ sufere încă durerĭ neuralgice.

☞ Cu numĕrulŭ acesta se încheiă semestrulŭ II-lea alŭ anului 1888. rugămŭ a grăbì cu înoirea abonamentului ca espedarea ḑiarului sĕ nu se'ntrerupă.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 11 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.22	Vênd.	9.25
Argintŭ românescŭ .	„	9.10	„	9.15
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.54	„	9.57
Lire turcescĭ . . .	„	10.82	„	10.88
Imperialĭ	„	9.82	„	9.88
Galbinĭ	„	5.65	„	5.72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	124.—	„	125.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ce nu'ĭ mai puteamŭ cu nimicŭ întra în voiă. Și când fu odată, numai l'am vĕḑutŭ, că'șĭ adună totŭ ce are, se gată și se duce cu elŭ pe aci în colo, fără sĕ-mĭ dică măcar vre-unŭ cuvêntŭ de despărțire orĭ sĕ'mĭ mulțăméscă de grija, ce i-o-am avutŭ până l'am crescutŭ. Da, m'a părăsitŭ și s'a așeḑatŭ de totŭ și cu totulŭ și póte pentru totdéuna la străinulŭ.

„Ce socotescĭ acum, puiulŭ mamei, ce durere am pututŭ eu sĕ simțŭ, când l'am vĕḑutŭ, că elŭ iubesce mai multŭ pe străinulŭ, decâtŭ pe buna sa mamă, care numai binele i-l'a vrutŭ și i-l'a făcutŭ în tótă viéța lui; când a trebuitŭ sĕ mĕ uitŭ cu lacrimĭ în urma lui, cu câtă necredință mĕ lasă; elŭ, dela care gândiamŭ sĕ capĕtŭ ajutorulŭ celŭ mai bunŭ și pe care nu și-lŭ putea da, numai sĕ fi voitŭ, și încă nu numai mie, ci și ție!! Și atuncĭ se putea ferici și pe elŭ cu noi împreună. Cum îi va păte lui cădé bine de avuția sa, cândŭ își va aduce aminte, nemerniculŭ — dér nu-lŭ blastămŭ, căcĭ o mamă acésta nu o póte face — când va sci, că mamă-sa și fratele sĕu zacŭ în jele, ducŭ la năcazŭ și simtŭ cu greu sarcina vieţii, ér elŭ se înbuibă? In locŭ de a se însoţi cu streinulŭ, mai bine sĕ ne fi statŭ în ajutorŭ, când vedea cum mĕ nedreptățesce și sĕ'ĭ fi spusŭ: scii ce, vecine, noi amŭ făcutŭ învoială, ca sĕ te așeḑĭ tu pe unŭ pămêntŭ cu noi, sĕ trăimŭ în pace și bună înțelegere, adu'țĭ de acésta nen'cetatŭ aminte, te ține de cuvêntulŭ datŭ, câștigă'țĭ cu omenia ce și câtŭ vei puté, și eu îțĭ stau bunŭ, că nu'țĭ voiu băga nicĭ o vină. Vedi'țĭ tu de trebile tale, că și eu îmĭ voiu căuta de ale mele, și nu te amesteca tu într'ale nóstre, încercându-te sĕ ne iai pe nedreptulŭ ce nu e alŭ tĕu, că scii tu, că nedreptatea se rĕsplătesce odată amară. Eu ammamă și frate, aceia trebue ținuțĭ. Moșia avemŭ destulă, putemŭ trăi câtŭ de bine și cu ticnélă din ea.

„Dér elŭ, în locŭ sĕ se pórte așa, cum i-ar fi fostŭ datorința, a mersŭ la străinŭ, s'a încuscritŭ cu elŭ și a începutŭ împreună cu elŭ a mĕ apĕsa și batjocori încă și mai tare, ca sĕ'mĭ fiă viéța și mai grea și mai amară!

Până eră streinulŭ numai singurŭ, nu cuteza sĕ facă chiar așa marĭ blăstămățiĭ, dér de când s'a făcutŭ una cu elŭ și fratele tĕu, de atuncĭ cutezarea lui numai avea marginĭ. Acuma dicea că elŭ e singurulŭ domnŭ peste m moși acéstă. ér eu numai, eu numai d' lerit lui, acuma dicea, că viéța mea e î n mân lui și numai până atuncĭ mĕ va lăsa s trăescŭ, până îi va plăcé lui și alte cât și mai câte de acestea, ér acum a, acum îmĭ dice cu cea mai órbă ob răsnici că trebue sĕ ne lăpădămŭ de neamu nostru, că de bunĕtățile pĕmêntu' uui acestu numai acela se póte bucura, care întră în neamulŭ lui!

„O, copile, copile, ce ai făcutŭ? De ce m'ai părăsitŭ? Nu te temĭ tu, că Dumnedeulŭ dreptăţii îţĭ va pedepsi odată aspru fărădelegea ta?!"

„Acum nu mĭ-ar mai trĕbui alta, decâtŭ ca sĕ facĭ și tu asemenea. Numai atâta mĭ-ar mai trebui, și mĭ-ar și veni pierirea. Eu m'așĭ stinge arsă de durere, dér urmările tu ai avé sĕ le vedĭ și sĕ le îndurĭ. Spune'mĭ și tu, ce farmecŭ ar mai puté avé pentru mine viéța, când după atâtea suferințe m'ai părăsi și tu?"

— „Eu, iubită mamă? Eu sĕ te părăsescŭ, sĕ mĕ lapĕdŭ de d-ta, sĕ te lasŭ pe mâna străinului și sĕ te închinŭ morții? Eu? Nicĭ-odată!"

— „Aibĭ de grijă scumpule și nu te lega tare, că și tu poţĭ face ca fratele tĕu. Semne cam suntŭ!"

—„Și de aceea încă eștĭ nĕcăjită D-ta? Spune'mĭ ce semne rele vedĭ D-ta la mine? Spune-'mĭ ca sĕ mĕ sciu îndrepta?"

—„Ce semne? Semnele acelea, că tu eștĭ prea blândŭ și lăsătorŭ, șĭ-apoi sĕ scii tu, că ómenĭ de aceia nu'sŭ de viéță. Ce e dreptŭ, eștĭ încă tinerelŭ și n'ai pututŭ învĕța încă multe, dér écă îţĭ spunŭ păzesce-te bine sĕ nu cadĭ în cursă, sĕ nu închei și tu cuscriă cu vreunŭ străinŭ!

„Fi déră, décă mai vréi sĕ aibĭ pe mamă-ta și o iubescŭ, cu minte, fi bunŭ și dreptŭ, dér apoi sĕ nu lașĭ pe nimenĭ sĕ-ţĭ calce dreptulŭ tĕu. Dreptulŭ și legea apĕră-ţĭ-o și scutesce-le ca lumina ochilorŭ, că numai așa poţĭ sĕ fi vre-odată fericitŭ. Fă așa, décă vrei sĕ mĕ asculţĭ și sĕ-ţĭ fiă bine.

— 'Ţĭ jurŭ, mamă, voiu face cum mĕ povĕţuescĭ și nu voiu uita, ce mĭ-ai spusŭ. Câtŭ de bine era, décă fratele meu ar fi fostŭ omŭ ca ómenii, m'ar fi ajutatŭ, învĕţatŭ, șĭ-ar fi ținutŭ totdéuna din inimă bună cu mine, că acuma n'aveamŭ atâta năcasŭ! Mai ușorŭ puteamŭ face amêndoi ceva, dă și eu așĭ fi făcutŭ câtŭ a'șĭ fi pututŭ după puterile mele. Dér sĕ nu ne supĕrămŭ atâta, voiu face eu și singurŭ ce voi puté, Dumnedeu îmĭ va ajuta și de peritŭ totŭ nu vomŭ peri, nu, odată cu capulŭ...!

*

„Fiule! nu uita ce ai disŭ; ține minte, că ai datorințe marĭ și sânte de împlinitŭ pentru mamă ta. Ingenunchiă dér și di: Dómne, Cela ce scii nĕcazulŭ ómenilorŭ și scii tóte, dă-mĭ și mie darŭ și tăriă, ca sĕ'mĭ împlinescŭ tóte datorințele mele, precum se cuvine unui fiu adevĕratŭ!!

Blașiu. **Ier. Dănilă.**

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sz. 239—1888. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. j.biróságnak 5436—1888 sz. a. kelt végrehajtást rendelö kiküldetést tartalmazó végzése folytán Brodmann Károlina javára Petrovich Zachariáné szül. Blebea hagy. ellen 124 frt. 98 kr. töke, ennek 1888 év *April hó 20 napjától* számitandó 6% kamatai és eddig összesen 87 frt. 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 300 drb. arany becsült ingóságok u. m. Blebea Stánné született Nikifor Balasátol kapando követelés nyilvános árverés utján el fog adatni.

Mely árverésnek a 9962—1888 sz. kiküldetést rendelö végzés folytán a helyszinén, vagyis Brassóban telekkönyvi hatoság árverezö irodájában leendö eszközlésére 1889-ik évi *Ianuár hó 12-ik* napjának délután 2 órája határidöül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintet ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérönek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsöbbségi igénylök pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesitség.

Az elárverezendö ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendö.

Kelt Brassóban 1889 év Ianuár hó 2-n.

Borsos,
kir. birósági végrehajtó.